

Indiener: E. Veldhuis, B. Winters, T. Koenderink, D. Kraaijveld, A. Stoltenberg - SVB (Samen Voor Berkelland)

Datum indiening vraag: 05-02-2026

Datum verzending antwoord:

Onderwerp: Opvang asielzoekers en huisvesting statushouders en ontheemden uit Oekraïne

30 mei 2023 is het onderstaande besloten, dit betreft SVB aangezien de gemeenteraad hiermee eigenlijk buitenspel is gezet omdat de uitvoering ervan collegebesluiten zijn zonder dat de gemeenteraad erbij aan te pas komt. Maar volgens SVB is de tijd verstreken dat er op basis van dit raadsvoorstel een opvanglocatie voor asielzoekers in Eibergen en flexwoningen voor statushouders/ontheemden uit Oekraïne gebouwd gaan worden.

Te nemen besluit

Kennis nemen- en onderschrijven van de opgave in de te verwachten huisvesting van statushouders: 150 personen van juli 2023 tot en met december 2024.

Kennis nemen- en onderschrijven van de opgave in de te verwachten opvang van ontheemde Oekraïners: per 1 juli 2023 242 personen en de te verwachten opvang van asielzoekers (Spreidingswet): 155 personen in 2023.

Instemmen met criteria voor locaties voor flexwoningen, zoals opgenomen onder 'argumentatie' van dit raadsvoorstel.

Instemmen met criteria voor opvanglocaties, zoals opgenomen onder 'argumentatie' van dit raadsvoorstel.

Vraag 1: SVB wil geen opvanglocaties voor asielzoekers in Berkelland. Ook willen wij dat statushouders geen voorrang krijgen op huisvesting. Maar als het toch verplicht is, dan vangen (of huisvesten) wij liever gezinnen, meiden, (jonge)vrouwen met kinderen op en dus *geen* jongens (AMV) of alleenstaande jongemannen op.

Er zijn veel inwoners van Berkelland die geen opvanglocatie (AZC) willen. Er zijn meerdere inwoners van Berkelland die geen statushouders in of naar Berkelland willen. SVB heeft met veel inwoners gesproken en het grootste probleem volgens de inwoners zijn de alleenstaande jongens en jongemannen. Dus als het college de opvang van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders toch volgens de plannen gemaakt op collegebesluiten gaat uitvoeren is onze tip ga met het COA en IND in gesprek en stem af dat er geen alleenstaande jongens en jongemannen naar Berkelland komen maar gezinnen, alleenstaande vrouwen evt. met jonge kinderen

en meiden uit de AMV-groep. SVB maakt zich grote zorgen als er meer en meer alleenstaande jongens en jongemannen naar Berkelland komen.

Daarom onze vraag: Wil het college in gesprek gaan met het COA en de IND over de mogelijkheden van het opvangen/huisvesten van gezinnen, meiden, (jonge)vrouwen met kinderen en geen jongens (AMV) of alleenstaande jongemannen?

Antwoord:

De gemeente beslist niet wie zij opvangt. Dat is een taak van het COA en de IND. Het COA spant zich in voor een evenwichtige verdeling van asielzoekers. De instroom is dus bepalend. Zie ook beantwoording vragen d.d. 20-06-2025

Vraag 2: Wat SVB betreft horen ontheemden uit Oekraïne en statushouders geen voorrang te krijgen. Dat de helft van de 95 woningen naar Oekraïners en statushouders gaat kan SVB niet verkroppen. Normaal gaat hooguit 10% naar deze groepen. Als het 10 van de 95 woningen waren geweest dan was dit wat SVB proportioneel. Maar dat *maar* 50% van deze woningen naar Berkellanders en mensen uit de omgeving die een woning zoeken kan gaan, keuren wij af.

Wil en kan het college een plan (met zo'n 90% aanbod voor Berkellanders en mensen uit de omgeving) uitwerken zodat de flexwoningen beter worden verdeeld?

Zo ja, Voor de overige 10% huisvesten wij graag gezinnen, (alleenstaande) vrouwen met jonge kinderen. En dus geen alleenstaande jongemannen. Wil het College zich dan inzetten om dit af te stemmen met het COA en IND?

Antwoord:

Op 30 mei 2023 heeft de Raad kennisgenomen van de opgave in de te verwachten huisvesting van statushouders en opvang van ontheemde Oekraïners. Ook heeft de Raad ingestemd met de criteria voor flexwoningen en opvanglocaties. Hierbij hebben we voorkomen dat regulier woningzoekenden in Berkelland een minder goede slagingskans hebben. Het college is niet voornemens deze verdeling te herzien.

Vraag 3: De termijn (huisvesting van statushouders) juli 2023 tot en met december 2024 zoals in het te nemen besluit staat is verlopen. Wat betekent dit m.b.t. de uitvoering?

Antwoord:

Dit heeft geen invloed op de uitvoering. Het besluit is nog steeds van kracht.

Vraag 4:

- Hoeveel statushouders zijn er opgevangen t/m december 2024? En hoeveel in 2025? Graag gespecificeerd per jaar met een dezelfde peildatum. Wat is de schatting voor 2026?
- Als de doelstelling van 30 Mei 2023 niet is gehaald in 2024 dan kan dat toch niet met terugwerkende kracht alsnog later gerealiseerd gaan worden?

Antwoord:

Taakstelling

Eindstand 2023	-25
1e helft 2024	-46
Gerealiseerd	34
<hr/>	
Tussenstand 1e helft	-37
2e helft 2024	-42
Gerealiseerd	44
<hr/>	
Eindstand 2024	-35
1e helft 2025	-43
correctie Rijksoverheid	6
Gerealiseerd	39
Tussenstand	-33
2e helft 2025	-32
<hr/>	
Totaal 2e helft	-65
Gerealiseerd	38
<hr/>	
Eindstand 2025	-27
1e helft 2026	-37
te realiseren 1e helft	-64

Vraag 5: De te verwachten opvang van asielzoekers (spreidingswet) is 155 personen in 2023. 2023 is voorbij. 2024 ook. Dus als de aantallen in 2025 of later gerealiseerd gaan worden kan dat volgens SVB niet meer op basis van het raadsvoorstel. De opvanglocatie voor asielzoekers kan dus volgens SVB niet gerealiseerd worden met als basis dit raadsvoorstel. De locatiekeuze was een collegebesluit op basis van het raadsvoorstel van 30 mei 2023. Maar nu de termijn verstreken is valt zoals SVB het ziet de basis weg waar het collegebesluit op was genomen

- Dus als de aantallen in 2026 of later gerealiseerd gaan worden kan dat toch niet meer op basis van het raadsvoorstel? Hoe werkt dit wettelijk gezien?
- De opvanglocatie voor asielzoekers kan toch niet meer gerealiseerd worden op basis van dit raadsvoorstel?

Schriftelijke vragen art. 33

- De locatiekeuze was een collegebesluit op basis van het raadsvoorstel van 30 Mei 2023. Maar nu de termijn (2023) allang is verstreken valt de basis toch weg waar de collegebesluiten op zijn genomen?
- De spreidingswet is ook nog eens pas in 2024 ingegaan en **niet** in 2023. Is het dan niet aan de orde om het besluit nietig te verklaren?

Antwoord:

De Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (de spreidingswet) is per 1 februari 2024 in werking getreden en is nog steeds van kracht. Het college heeft invulling hieraan gegeven door meerdere besluiten te nemen. Deze besluiten zijn nog steeds van kracht.

Vraag 6: Nu de data van punt 1. & 2. in het raadsvoorstel gepasseerd zijn op welke (wettelijke) basis worden deze mensen opgevangen en gehuisvest? Dit kan toch niet meer met als basis bovenstaande raadsvoorstel? Wie heeft het dan besloten en hoe is dat tot stand gekomen?

Antwoord:

Gemeenten hebben met de Spreidingswet een wettelijke taak in de opvang van asielzoekers, op basis hiervan worden mensen opgevangen.

Vraag 7: Graag zien wij ook graag een overzicht met de opvang van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne vanaf 2022 met dezelfde peildatum.

Antwoord:

De opgave met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden is 303 plekken. Op dit moment beschikken we binnen de gemeentelijke opvanglocaties in totaal over 313 plekken voor Oekraïense ontheemden. Jaarlijks ontvangt u van ons raadsbrieven waarin wij u informeren over de stand van zaken.

Vraag 8: SVB wenst geen opvanglocatie voor asielzoekers te Eibergen. Maar als het toch gebeurt willen wij wel dat er een nachtsluiting komt. Wij willen niet dat alleenstaande jongens en jongemannen 's avonds laat of 's nachts gaan rondzwerven omdat dit een gevaar voor de openbare orde en veiligheid kan zijn. Hoe ziet het college dit? Wil het college met het COA en IND in gesprek gaan mochten de plannen van de opvanglocaties voor asielzoekers (helaas) doorgaan om een nachtsluiting te bewerkstelligen?

Antwoord:

De reguliere asielzoekers mogen gaan en staan waar zij willen, net als iedere andere inwoner in Eibergen. Voor Eibergen moeten de huisregels voor de AMV-jongeren nog worden bepaald. Op de

AMV-locatie in Rekken geldt de huisregel dat zij om 22.00u binnen moeten zijn (23.00u in het weekend).

Vraag 9: Asielzoekers zwerven door Europa, komen door opgevangen te zijn in meerdere landen en op verschillende plekken in Europa vervolgens uit in Nederland. Dit zijn veelal alleenstaande jongens en jongemannen. Aangezien Nederland aantrekkelijker is (o.a. financieel gezien en qua opvang) dan in andere landen. Hierdoor komen er steeds meer alleenstaande jongens en jongemannen en dit creëert een groter gevaar voor de openbare orde en veiligheid. We willen zeker niet iedereen als slecht afschilderen. Maar als er grotendeels alleenstaande jongens en jongemannen naar Berkelland komen vanuit een andere cultuur met andere normen en waarden is dat vragen om problemen. Erkent het college dat Nederland aantrekkelijk gemaakt wordt voor asielzoekers? En erkent het college dat door veelal alleenstaande jongens en jongemannen op te vangen dit een potentieel gevaar is voor de openbare orde en veiligheid? En wat wil het college eraan gaan doen om de gevaren in Berkelland te elimineren?

Antwoord:

Nee, dit erkent het college niet.

Vraag 10: Erkent het college dat de nieuwkomelingen een andere cultuur met zich meebrengen? Gevuld met andere normen en waarden dan welke wij in Nederland gewend zijn? Ook met een andere kijk op het behandelen van vrouwen?

Antwoord:

Nieuwkomers brengen inderdaad andere culturen met zich mee.

Vraag 11:

Deze 95 woningen in Berkelland komen straks uit de fabriek rollen

Bron: <https://www.tubantia.nl/berkelland/deze-95-woningen-in-berkelland-komen-straks-uit-de-fabriek-rollen~a1c943f8/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

De gemeente en ProWonen willen snel het aanbod sociale huurwoningen uitbreiden. Deze modulaire woningen worden gebouwd op Leusinkbrink-Noord in Ruurlo (62 woningen), de Wildbaan in Borculo (20 woningen) en aan de Wheemerstraat, voormalige MaxX Wissel School, in Neede (13 woningen). De helft van de woningen zijn bedoeld voor lokale woningzoekenden. De andere helft zijn voor statushouders en Oekraïense ontheemden. SVB is blij dat er meer woningen bij worden gebouwd. Wij zien het liefst dat alle woningen naar Berkellandse inwoners gaan.

Het deel wat voor jongeren bestemd is mag in onze ogen ook de helft zijn, zodat we onze jongeren een grotere kans bieden om aan een woning te komen.

“De helft van deze huizen is bedoeld voor woningzoekenden uit Berkelland. Hiervan gaan er 25 met voorrang naar jongeren tot 27 jaar. De rest is bestemd voor Oekraïners en statushouders, dat zijn asielzoekers met een verblijfsvergunning.”

Op welke basis is de verdeling van de woningen gebaseerd?
En wie heeft deze verdeling besloten?

Antwoord:

Op 30 mei 2023 nam de Raad het besluit over de criteria voor flexwoningen en opvanglocaties. Hierin staat dat de locatie wordt gebruikt voor een mix van doelgroepen om interactie en integratie te bevorderen. Daarnaast onderschreef de raad de taakstellingen voor de te huisvesten ontheemde Oekraïners, statushouders en asielzoekers. Met het sluiten van deze intentieovereenkomsten (tussen gemeente en ProWonen en tussen gemeente en COA) is gevolg gegeven aan het raadsbesluit van 30 mei 2023.

Vraag 12: Op de website staat dat de woningen aangeboden zullen worden via ThuisInDeAchterhoek. Zal dit gaan via loting of inschrijftijd? Want het deel van de flexwoningen dat voor statushouders/ontheemden uit Oekraïne bedoeld is krijgt hoe dan ook voorrang, want meerdere woningzoekers staan 6,5 jaar ingeschreven en komen vooralsnog niet aan een woning. Wat vindt het college hiervan?

Antwoord:

Het deel van de woningen dat beschikbaar komt voor regulier woningzoekenden wordt aangeboden via ThuisInDeAchterhoek. De toewijzing gaat volgens de criteria van ProWonen. Het gedeelte van de woningen voor statushouders en ontheemde Oekraïners komt niet beschikbaar op ThuisInDeAchterhoek en heeft daardoor geen invloed op de inschrijftijd en kansen van regulier woningzoekenden voor deze woningen.

Vraag 13: Als de helft van de flexwoningen naar statushouders en ontheemden uit Oekraïne gaat is dat dan niet in strijd met grondwet artikel 1: artikel 1 staat dat er geen onderscheid gemaakt mag worden in kleur, afkomst en etniciteit?

Antwoord:

Nee, dit is niet in strijd met de grondwet.

Vraag 14: We krijgen van inwoners nog weleens te horen dat er problemen zijn met statushouders die gehuisvest zijn in de buurt en dat er overlast van wordt ervaren. Hoe wordt er gewerkt aan dat statushouders zo goed mogelijk ingeburgerd worden en onze cultuur, normen en waarden omarmen? Wat wordt er gedaan als er overlast wordt ervaren?

Antwoord:

Statushouders zijn wettelijk verplicht om in te burgeren. Vanuit de Wet Inburgering zijn gemeenten verantwoordelijk voor o.a. het inburgeringstraject, maatschappelijke begeleiding en het financieel ontzorgen. De inburgeringstrajecten zijn gericht op het leren van de taal en onze cultuur waardoor ze kunnen integreren en participeren.

Wie overlast ervaart, kan contact opnemen met de woningcorporaties, BOA's of de politie.

Vraag 15: Wij krijgen te horen dat meiden in Borculo lastig worden gevallen door jongemannen van buitenlandse afkomst (waarschijnlijk ontheemden uit Oekraïne)

Wat kan de gemeente doen tegen 'lastigvallen' van meiden en dames? Wat doet de gemeente tegen het 'lastigvallen' van meiden en dames?

Deelt het college de zorgen dat jongens en jongemannen (asielzoekers, statushouders, ontheemden uit Oekraïne) Berkellandse meiden en dames lastigvallen? En wat wil het college doen om dit tegen te gaan?

Wat doet de gemeente hier al tegen?

Antwoord:

Wanneer er signalen zijn dat mensen lastiggevalen worden gelden daarvoor de reguliere en wettelijke procedures.

Vraag 16: Ontheemden uit Oekraïne worden opgevangen en statushouders worden gehuisvest. Hoe gaat dat in zijn werk met de plannen die het college heeft voor de flexwoningen en andere woningen?

Antwoord:

De gemeente is verplicht om beide doelgroepen passende huisvesting te bieden. Dit leidt tot de huisvesting van statushouders en ontheemden uit Oekraïne in verschillende woonvormen, zoals o.a. flexwoningen.

Vraag 17: "Vraag vanuit de klankbordgroep: komen er ook ex-gedetineerden? Antwoord: deze woningen zijn niet bedoeld voor andere bijzondere doelgroepen zoals ex-gedetineerden die begeleid re-integreren."

Wie toetst dit? COA en IND? Hoe weet je of de statushouders en Oekraïense ontheemden 100% zeker geen strafblad hebben? Wordt dat gecontroleerd i.s.m. ECRIS? En hoe gaat het met mensen van buiten Europa?

Antwoord:

Dit is niet aan de gemeente om dit te beoordelen. De IND is verantwoordelijk voor het afgeven van de verblijfstatus.

Vraag 18: Waar mensen in Berkelland van balen is dat ze alleen maar worden geïnformeerd. Zoals de recent voorbereidende opvang Korte Molenstraat voor ontheemden uit Oekraïne (1425200), dit is als casus maar het gebeurt constant. Waarom worden buurtbewoners niet meegenomen voordat het besluit is genomen? Waarom kunnen buurtbewoners alleen vlak voor de ingebruikname langskomen voor een kort inloopmoment? Waarom wordt het gesprek met de inwoners aangegaan als de plannen worden gemaakt? Op deze manier krijgen inwoners zeker niet meer vertrouwen in de overheid. Het gevoel dat zo achterblijft is 'het wordt toch wel door de strot gedouwd'... Wil het college aan reflectie doen en beter nadenken over de participatie? En welke definitie geeft het college het woord: "participatie"

Antwoord:

Op 30 juli 2024 is het document Participatievisie 'Samen maken we Berkelland' gepubliceerd. Daarin staan de definities omschreven van de verschillende participatievormen en processen.

Vraag 19: Vele Berkellanders zijn huiverig over de veiligheid van zichzelf en van hun kinderen, met name hun dochters. Het wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum van de Rijksoverheid zegt het volgende op hun site: "De vreemdelingen die in 2023 betrokken waren bij een incident m.b.t. agressie of geweld (fysiek, verbaal of non-verbaal) zijn overwegend man (88%) en het grootste deel is jonger dan 30 (64%). Nationaliteiten met relatief hoge aandelen betrokkenen zijn onder andere Algerijns (31%), Tunesisch (30%) en Marokkaans (27%). Mogelijk hangt dit samen met een oververtegenwoordiging van mannen en jongvolwassenen onder deze groepen."(Bron:<https://www.wodc.nl/>)

Erkent het college het potentiële probleem bij het opvangen of huisvesten van alleenstaande jongens en jongemannen? Worden zo de Berkellandse meiden en jonge vrouwen niet aan meer gevaren blootgesteld? Hoe kan en wil het college zich verantwoorden voor deze potentieel gevaarlijke demografische ontwikkeling? Wie is aansprakelijk bij misdrijven of overtredingen die gepleegd zijn door de bewoners van de opvanglocatie(s)?

Antwoord:

Wij herkennen ons niet in deze problematieken binnen onze gemeente.

Om overlastgevend en crimineel gedrag te voorkomen en aan te pakken werken we nauw samen met veel organisaties, waaronder, COA, Nidos en OM

Gebeurtenissen worden aan de hand van het beheerplan besproken in de beheergroep, waarin omwonenden, wijkagent, COA en gemeente zitting hebben. Zonodig worden nieuwe beheermaatregelen getroffen. Afhandeling van meldingen bij COA geschiedt volgens afspraak. Afhandeling van meldingen en eventuele aangifte bij de politie is een taak van de politie en eventueel het OM. De betrokkenen zelf zijn verantwoordelijk voor hun gedrag.

Vraag 20: Wanneer een asielzoeker een status krijgt in Nederland, welke materiële hulp krijgt deze statushouder dan vanuit de (lokale)overheid bij het inrichten van een woning? En hoe zit het met de vergoeding van een rijbewijs?

Antwoord:

Statushouders krijgen een inrichtingskrediet. Dit moeten zij terugbetalen. Het rijbewijs wordt niet standaard vergoed.

Vraag 21: Wat zijn de bedragen die de gemeente ontvangt vanuit het Rijk/COA per huisvesting van een statushouder? En hoe zit dit bij het opvangen van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne? Is dit eenmalig of is dit herhaaldelijk?

Antwoord:

Voor het huisvesten van statushouders ontvangen wij geen bijdragen. Voor tussenoplossingen zoals een HAR (Hotel AccommodatieRegeling) of doorstroomlocatie krijgen we wel incidenteel geld van het Rijk, bijvoorbeeld voor kamergewijze verhuur.

Voor ieder beschikbare plek voor opvang Oekrainers ontvangen wij € 44,- per persoon per dag.

Voor asielzoekers krijgt de gemeente vergoeding in het kader van het Faciliteitenbesluit.

Vraag 22: Wat kost het de gemeente om de geplande opvanglocatie voor asielzoekers te realiseren in Eibergen? En wat levert het de gemeente op?

Antwoord:

Het kost de gemeente voornamelijk inzet van ambtelijke uren. COA draagt de volledige investering van het realiseren van de opvanglocatie. Ter compensatie krijgt de gemeente vergoeding in het kader van het Faciliteitenbesluit, huurinkomsten (vanaf 2027) en in sommige gevallen krijgt de gemeente ook incidentele gelden voor inzet in de veiligheid en leefbaarheid op de locatie.

Vraag 23: “Op 1 januari 2026 telde Berkelland 43.988 inwoners, tegenover 43.941 inwoners een jaar eerder. In 2025 werden binnen de gemeente 328 baby’s geboren. In dezelfde periode overleden 499 inwoners.”

<https://www.nieuwsuitberkelland.nl/2026/01/berkelland-in-cijfers-lichte-groei-van-het-inwonertal-in-2025/>

Het absolute inwonersaantal is gestegen met 47 mensen. Terwijl er een bevolkingsafname is van 171 (meer sterfte dan geboorte). Dat maakt dat er gemiddeld 218 mensen bij zijn gekomen van buiten Berkelland. Weet het college hoe dit mogelijk is? Kan het college een overzicht geven van waar deze mensen vandaan komen?

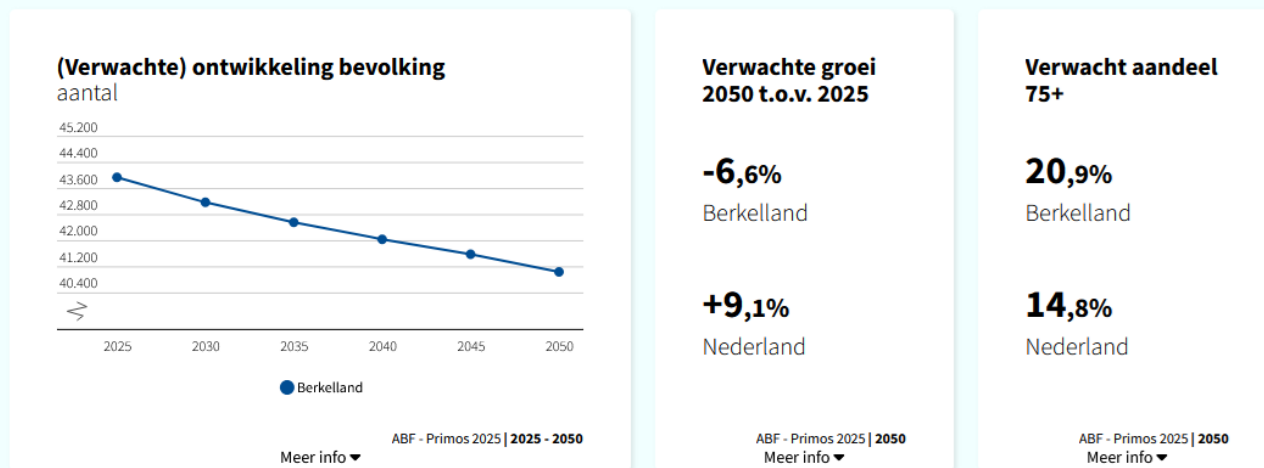
Antwoord:

Nee dit kan het college niet. Dit is wettelijk gezien niet mogelijk.

Vraag 24:

Bevolkingsomvang (Primos-model ABF Research)

De volgende visualisaties tonen de voorspelde bevolkingsontwikkeling volgens het Primos model van ABF Research. Met dit model wordt de groei van zowel het aantal inwoners als huishoudens voorspeld, waarbij de basis wordt gevormd door de nationale bevolkingsprognose van het CBS. Het Primos-model breidt deze nationale prognose op tendensmatige wijze uit tot op een lager schaalniveau. Het is belangrijk op te merken dat de cijfers van Primos onafhankelijk zijn van de bevolkingsprognoses die door individuele gemeenten worden gemaakt, wat tot mogelijke verschillen kan leiden.

Deze tabel is afkomstig van de site van Gemeente Berkelland. Samen Voor Berkelland vindt dit een zorgelijke tabel. De groei zal dalen met 6.6% en het deel wat 75+ is zal stijgen. Ofwel, degene die hier al wonen en en gezin hebben groot gebracht, blijven hier. Maar het deel wat ervoor kan zorgen dat Berkelland blijft stijgen, onze jeugd, is er niet.

Hoe kijkt het college naar deze ontwikkeling?
 Heeft het college een stappenplan om Berkelland jong te houden?
 Graag planologisch toelichten.

Antwoord:

Binnen het Volkshuisvestingsprogramma 2026-2035 behoort aandacht voor jongeren tot de kern van het beleid. De gemeente zet in op woningen voor jongeren en ouderen om de doorstroom te bevorderen. Dit proces is essentieel voor een goed functionerende woningmarkt, omdat het woningen vrijmaakt voor o.a. starters waardoor jongeren in Berkelland kunnen blijven wonen. Daarnaast zet de gemeente zich in om de voorzieningen (onderwijs, sport, scholen, etc.) op niveau te houden. Dit zorgt voor economische vitaliteit en stimuleert lokale werkgelegenheid en bedrijvigheid.